

Rajčan

www.rajec.sk

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

JANUÁR
2022

Kryté a uzamykateľné stojisko na kontajnery

(viac informácií
na strane 2)

V tomto
čísle si
prečítate

Aktuálne
informácie
z mesta
a mestského
úradu

Termíny zberu
odpadov
v našom
meste

Reštaurovanie
farského
kostola
pokračuje

Rajecké
gymnázium
oslávilo
65 rokov

Spoločenská
rubrika

MENÍ SA SPÔSOB ZBERU KOMUNÁLNEHO ODPADU V MESTE

Primátora mesta Milana Lipku sa pýtame na aktuálne otázky súvisiace s mestom, jeho rozvojom, investičnými akciami, či na témy, ktoré sa prerokávajú na zasadnutiach mestského zastupiteľstva. Otázky položila Zuzana Ščasná.

Január je aj mesiac bilancovania a vyhodnocovania predošlého roka. Ako Vy hodnotíte rok 2021?

Keď si chronologicky prechádzam aktivity mesta v priebehu celého roka, s prihliadnutím na lockdowny, obmedzenia, opatrenia a množstvo karantén, či už zamestnancov, alebo zamestnancov našich dodávateľov, som vďačný za to, čo sa nám v roku 2021 podarilo zrealizovať a uskutočniť.

Začiatok roka sme privítali v lockdowne, veľa času sme venovali najmä testovaniu. Akonáhle však situácia a počasie dovolili, mohli sme začať pracovať na zmysluplných a prospešných aktivitách. V priebehu roka som o nich informoval, preto spomeniem len tie, ktoré majú ďalekosiahly význam.

No a medzi takéto jednoznačne patrí vybudovanie klientskeho centra na mestskom úrade. Podľa dát z vyvolávacieho systému, od 20. septembra do 28. decembra vybavilo cca 2700 klientov. Služby klientskeho centra sa budeme snažiť neustále vylepšovať. V roku 2021 sme založili mestský podnik – Technické služby mesta Rajec. Spolu s ostatnými spoluvlastníkmi polikliniky sme zazmluvnili nového správcu a schválili prípravu rekonštrukcie polikliniky. Aj v roku 2021 sme rekonštruovali chodníky a spevnené plochy. Nové povrchy majú ulice Kostolná, Jabloňová, Ružová, Orgovánová, Janka Kráľa a Sama Chalupku, celkom nový chodník sme vybudovali na evanjelickom cintoríne. Rok 2021 si zapamätáme aj vďaka tomu, že sme započali rekonštrukciu 30 rokov rozostavanej športovej haly.

Rok 2021 bol úspešný aj z pohľadu organizovania kultúrnych podujatí. Covidová situácia a opatrenia nám v tejto oblasti neprajú, napriek tomu sa nám podarilo zorganizovať množstvo pekných akcií. Jánskou vatrou sme odštartovali

Rajecké kultúrne leto, Rajecký športový deň, preteky v cestnej cyklistike, Rajecké letné kino pod hviezdami, Latino party, Rajecký jarmok a Rajecký maratón, ale aj mnohé ďalšie sú podujatia, ktoré urobili Rajecké kultúrne leto 2021 nezabudnuteľným. Napriek covidovým opatreniam sa do Rajca podarilo prísť aj Mikulášovi, ktorý prešiel celé mesto, aby rozdal balíčky, no najmä potešil malých i veľkých.

V roku 2021 sme získali aj viacero dotácií a eurofondov. Práve vďaka týmto prostriedkom sme zreštaurovali pamätník SNP či Trojičný stĺp, začali sme výstavbu nového multifunkčného ihriska. No a aj vďaka prostriedkom, ktoré sa nám podarilo získať v roku 2021, budeme v nasledujúcom roku realizovať projekty ako sanácia vlhkosti mestského múzea či zníženie energetickej náročnosti budovy mestského úradu.

Mestu Rajec sa podarilo získať finančnú dotáciu na projekt Zníženie energetickej náročnosti budovy mestského úradu. Čo všetko bude rekonštrukcia riešiť a kedy by sa mal projekt realizovať?

V čase prípravy tohto vydania mesačníka Rajčan doplníme doklady potrebné k uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku a zároveň prebieha kontrola verejného obstarávania. Predpokladám, že v čase, kedy si aktuálne vydanie Rajčana nájdete vo svojich schránkach, zmluva už bude podpísaná, a teda nič nám nebude brániť začať realizovať projekt.

Samotná rekonštrukcia bude riešiť zateplenie obvodového plášťa, ako aj strechy a stropov suterénu. Budú vymenené okná, zrekonštruujeme schodisko, ktoré je v zlom stave, srbudne tiež rampa pre imobilných, čo je podmienkou poskytnutia eurofondov. V celom objekte taktiež v rámci projektu

zmeníme systém vykurovania, ktoré je v súčasnosti elektrické, po novom to bude tepelnými čerpadlami a fotovoltikou.

Od januára sa začal nový spôsob zberu odpadov z rodinných domov, kde každá domácnosť dostala svoj vlastný kontajner na komunálny odpad. Aké zmeny a výhody môžu očakávať títo obyvatelia?

V prvom rade musím poznamenať, že odpadové hospodárstvo na Slovensku je dosť mizerne riadené. Štát nás núti viac separovať, ak neseparujeme dostatočne, platíme. Dlhú dobu štát túto agendu vo vzťahu k samosprávam neriešil a prijatie potrebných opatrení odkladal. No a naraz tu máme v priebehu krátkej doby sankcie za nízku mieru separovania, ktoré sa každým rokom zvyšujú, zavedenie zberu kuchynského odpadu či zavedenie zálohovania PET fliaš a plechoviek. Najmä v nadväznosti na tlak na zvyšovanie miery separovania nie je možné a udržateľné, aby sme systém zberu zmesového odpadu nechali tak.

V roku 2019 sme dali spracovať stratégiu nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Rajec na roky 2020 – 2030, ktorú mestské zastupiteľstvo v decembri 2020 schválilo. Táto stratégia bola spracovávaná na základe množstva analýz obsahu kontajnerov z individuálnej bytovej výstavby, ale aj zo sídlisk. Boli zrealizované ankety a dotazníky medzi obyvateľmi. Kým bola stratégia spracovávaná odovzdaná, boli návrhy jednotlivých opatrení s časovým harmonogramom pripomienkované a odprezentované mestským

Ľ mesta, ako aj poslancom. Čiže dá sa povedať, že je to relevantný a odborne spracovaný dokument. No a ten obsahuje viacero návrhov na optimalizáciu odpadového hospodárstva v našom meste.

Niektoré aktivity sme už zrealizovali, či už je to evidenciu triedeného zberu, možnosť zberu plastov, plechoviek a tetrapakov spolu a ich zber od prahu dverí, no a teraz prišlo na rad zavedenie zberu zmesového komunálneho odpadu z rodinných domov od prahu dverí. Dôvodov je viacero. Súčasný systém zvyšuje neochotu pôvodcov odpadov zapojiť sa do zberu, predovšetkým triedených zložiek odpadov. Má za následok zvýšenie anonymity pri zbere odpadov. Taktiež má za následok zvýšenie pravdepodobnosti tzv. odpadovej turistiky, pri ktorej do voľne prístupných kontajnerov na zber zmesových komunálnych odpadov a veľkoobjemových kontajnerov vhadzujú odpady aj skupiny

pôvodcov, pre ktorých nádoby nie sú určené.

Cielom teda je najmä zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu, samozrejme, spolu so zlepšením podmienok na triedenie odpadov zo strany mesta. Podľa skúseností domácností viacej dbajú na to, čo vhadia do nádoby, a lepšie triedia.

Chystá sa podobný systém aj pre obyvateľov bytových domov na sídliskách? Zdá sa mi, že títo obyvatelia budú v nevýhode, lebo k ich kontajnerom sa dostane každý a nie je vylúčené, že do týchto kontajnerov budú vyhadzovať odpad aj obyvatelia, ktorí v bytových domoch ani nebyvajú, a môže sa tak stať, že budú platiť za odpad, ktorý nevyprodukujú.

Jedným z dôvodov, prečo sme zmenu systému zberu od prahu dverí zaviedli pri rodinných domoch, je vyššie uvedená „odpadová turistika“. Tá, samozrejme, hrozí aj

pri bytových domoch. Preto sme začali budovať kryté a uzamykateľné stojiská na kontajnery na sídliskách, začali sme na sídlisku Juh na ulici Fullova, pokračovať budeme v budúcom roku. Jednotlivé opatrenia optimalizácie odpadového hospodárstva na seba nadväzujú a nemáme financie, aby sme zaviedli všetky naraz. Nielen preto sme však začali budovať kryté stojiská až teraz. Musíme predovšetkým na sídliskách zosúladiť systém zberu triedeného aj zmesového odpadu. Keďže doteraz sme triedený odpad zbierali do tzv. zvonov, tie bolo možné vyprázdňovať iba autom s rukou, čo by nebolo možné zo zastrešeného prístrešku. Aktuálne sme však do prevádzky separovaného zberu zakúpili zvozové auto, ktoré vie vyprázdniť aj štandardné 1100 l nádoby na kolieskach, takže je možné zvony vymeniť za 1100 l nádoby a ak to finančná situácia dovoľí, v budovaní krytých stojísk na sídliskách pokračovať.

Mikulášska jazda Rajcom

Aj tento rok Mikuláš zavítal do Rajca, aby rozsvietil vianočný stromček na námestí a odmenil všetky poslušné deti mikulášskym balíčkom. Tentokrát si však pripravil pre všetkých malé prekvapenie a prišiel na krásnom mikulášskom koči aj s koníkom.

Rozhodol sa, že ku každému príde až k jeho domu a všetkých 700 balíčkov odovzdá osobne. S touto neľahkou úlohou mu statočne pomáhal aj anjeli a vždy nezbedný čert. Mikuláš bol veľmi vďačný aj mestským policajtom, ktorí ho sprevádzali počas jeho jazdy, a všimol si, že aj oni sa neraz vrátili do svojich detských čias. Sprievod tvorili aj škriatkovia, ktorí mu neustále dopĺňali koše s balíčkami a spoločne tak všetci vytvorili nezabudnuteľný zážitok pre všetky deti, ale aj dospelých. Mikuláš bol veľmi milo prekvapený pozitívnymi reakciami a vďakou od vás všetkých, a preto sa rozhodol, že o rok príde znova na koči až k vášmu domu. Deťom tak neostáva nič iné, ako poslúchať celý budúci rok, aby ich Mikuláš opäť navštívil a potešil sladkým prekvapením.

Mgr. Tomáš Stránský,
vedúci odd. kultúry a športu
0910 909 049,
tomas.stransky@rajec.sk
Snímka: archív MsÚ

Z DECEMBROVÉHO ROKOVANIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 2. decembra 2021 sa poslanci zišli na poslednom tohtoročnom riadnom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Rajci.

ŽIADOSŤ O MAJETKOVOPRÁVNE VYSPORIADANIE NEHNUTEĽNOSTÍ POD STAVBOU „NOVÁ SKLÁDKA ODPADOV RAJEC – ŠUJA“

Združenie Skládka odpadov Rajeckého regiónu podalo dňa 13. 10. 2021 žiadosť o majetkovoprávne vysporiadanie nehnuteľností pod stavbou s názvom Nová skládka odpadov Rajec – Šuja. Predmetom žiadosti je odpredaj, resp. prenájom pozemkov v k. ú. Rajec, KNC parcela č. 2672/41 a KNC parcela č. 2672/43. Stavba „Nová skládka odpadov Rajec – Šuja“ je v súčasnosti v procese územného konania. Úmiestnenie stavby podľa platného Územného plánu mesta Rajec. Predmetné pozemky sa nachádzajú v severovýchodnej časti stavby.

Predaj majetku mesta bol pre-rokovaný na zasadnutí komisie výstavby a životného prostredia a finančnej komisie. Obidve prijali uznesenia s odporúčaním schváliť návrh uznesenia, poslanci navrhované uznesenie schválili.

PRENÁJOM MAJETKU MESTA

Poslanci rokovali o pokračovaní plnenia uznesenia č. 79/2021 zo dňa 23. 9. 2021 – prenájom nebytových priestorov v budove MsÚ. Uvedeným uznesením bola schválená prebytočnosť majetku, prenechanie priestorov v budove MsÚ do nájmu JUDr. Anne Kecerovej Veselej, advokátke. Jedná sa o nebytové priestory nachádzajúce sa v dome súp. č. 2 a platnosť doterajšej zmluvy o nájme nebytových priestorov končí dňom 31. 12. 2021. Poslanci schválili pokračovanie prenájmu týchto priestorov, hlasovania sa zdržala Ing. Žideková.

Ďalej poslanci jednomyselne schválili zmenu nájmu garáže č. 6 na sídlisku Juh.

ZMENY A DOPLNKY Č. 3 ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA RAJEC – ZAČATIE OBSTARÁVANIA, ŽIADOSŤ O DOTÁCIU NA SPRACOVANIE DOKUMENTÁCIE

Pre potreby nových investičných zámerov mesta, súkromných vlastníkov a zosúladenie funkcií existujúcich užívaných pozemkov mesto navrhol začať obstaranie zmien a doplnkov územného plánu mesta Rajec. Je potrebné obstaráť spracovateľa zmien a doplnkov ÚPN – projektanta a zároveň obstaráť odborne spôsobilú osobu. Proces obstarania projektanta bude ukončený uzatvorením zmluvy o dielo, proces obstarania odborne spôsobilej osoby bude ukončený uzatvorením mandátnej zmluvy. Poslanci schválili začatie obstarávania zmien a doplnkov územného plánu mesta, hlasovania sa zdržala Ing. Žideková.

ZRUŠENIE DENNÉHO STACIONÁRA PRE SEŇIOROV V DOMOVE VĎAKY RAJEC

Mestské zastupiteľstvo v Rajci uznesením č. 38/2013 zo dňa 23. 5. 2013 schválilo zriadenie denného stacionára v Domo-ve vďaky Rajec. Napriek snahe a prezentácii tejto služby občania

mesta Rajec neprejavili záujem o takýto druh sociálnej služby, do dnešného dňa táto služba nie je využívaná, preto riaditeľka DV Mgr. Lívia Hodasová navrhla zrušenie tohto denného stacionára. Poslanci tento návrh jednomyselne schválili.

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIA MESTA

Poslanci jednomyselne schválili všeobecne záväzné nariadenia mesta, a to:

- Dodatok č. 2 k VZN č. 3/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi – do tohto dodatku bolo zakomponované zavedenie evidenčného systému pri nakladaní s komunálnymi odpadmi a súvisí so zmenou odpadových nádob na komunálny odpad pri rodinných domoch.

- VZN č. 5/2021 o výške finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka ZUŠ, dieťa MŠ a dieťa školského zariadenia – týmto všeobecne záväzným nariadením sa určujú podrobnosti poskytnutia finančných prostriedkov a výška týchto finančných prostriedkov pre školy zriadené na území mesta.

- VZN č. 6/2021 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky

Ľ v základnej škole – toto VZN určuje miesto a čas zápisu detí na plnenie povinnej školskej dochádzky v ZŠ.

- VZN č. 7/2021 – trhový poriadok mesta.
- VZN č. 8/2021 – daň za užívanie verejného priestranstva.
- VZN č. 9/2021 o dani z ubytovania.
- VZN č. 10/2021 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na kalendárny rok 2022.

EKONOMIKA MESTA

Poslanci jednomyselne zobrali na vedomie rozpočtové opatrenia o zmene rozpočtu oznámením a následne sa zaoberali dôležitým dokumentom pre mesto – návrhom viacročného rozpočtu a programového rozpočtu mesta Rajec na roky 2022 – 2024. Po krátkej diskusii poslanci navrhovaný rozpočet schválili, hlasovania sa zdržala Ing. Žideková.

ČINNOSŤ HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA

Poslanci MZ zobrali na vedomie predložený prehľad plnenia uznesení prijatých na poslednom zasadnutí MZ, ako aj uznesení doposiaľ nesplnených.

Ďalej bola poslancom predložená správa o vykonanej kontrole, ktorú taktiež poslanci jednomyselne zobrali na vedomie.

Zároveň jednomyselne schválili navrhovaný plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta na I. polrok 2022.

PODNETY OBČANOV

V interpeláciách predložili poslanci podnety a pripomienky občanov, týkajúce sa napr.:

- Vyznačenia parkovacích miest na ul. Partizánska.
- Nasvietenia priechodu pre chodcov na ul. Hollého.
- Spolupráce mesta s oblasťou organizáciou cestovného ruchu.
- Zberu nepotrebného nábytku.
- Zberu kuchynského odpadu a pod.

V závere rokovania primátor predložil poslancom návrh termínov riadnych zasadnutí MZ na rok 2022, ktoré poslanci jednomyselne schválili.

Alena Uríková,
ved. odd.

organizačno-administratívneho
MsÚ Rajec

Snímka: archív MsÚ

MSP RAJEC: MIKULÁŠKA NÁDIELKA

Dňa 6. decembra 2021 po 16. hodine navštívil mesto Rajec Mikuláš. Najskôr rozsvietil na námestí vianočný stromček, a potom sa vybral ulicami mesta odmeňovať všetky poslušné deti.

Súčasťou jeho sprievodu bola aj mobilná hliadka mestskej polície, ktorá zaisťovala bezpečnosť cestnej premávky a dodržiavanie verejného poriadku. Mikulášska atmosféra zaplnila námestie a ulice mesta, hrala vianočná hudba, ozýval sa detský smiech a radostné pokriky.

Táto pokojná atmosféra pre príslušníkov MsP však netrvala dlho. Už o 16.30 hod. 40-ročný muž z obce Ďurčiná, nachádzajúci sa Námestí SNP, značne pod vplyvom alkoholu, svojím správaním vzbudzoval verejné pohoršenie. Následne o 18.00 hod. ďalší opitý 60 ročný muž z obce Ďurčiná na ulici 1. mája svojím konaním vzbudzoval verejné pohoršenie. Obaja muži sa dopustili priestupku proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

V tom čase, keď Mikuláš odmeňoval všetky poslušné deti a prítomný čert káral tie neposlušné, hliadka MsP zase odmenila správanie oboch mužov narušujúcich verejný poriadok v meste uložením pokút v blokovanom konaní.

Príslušníci MsP Rajec nielen v tento deň, ale počas celého roka

2021 zabezpečovali v meste Rajec dodržiavanie verejného poriadku. Počas uplynulého roka riešili 62 priestupkov proti verejnému poriadku, ktorý bol narušovaný osobami pod vplyvom alkoholu, najmä na Námestí SNP a na príľahlých uliciach. Priestupcovia v nočných hodinách svojím správaním (rušenie nočného kludu, močenie na verejnosti, znečisťovanie verejného priestranstva, kúpanie vo fontáne a vzájomné fyzické napádanie) vzbudzovali verejné pohoršenie, čím sa dopúšťali spáchania priestupkov proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Pri riešení uvedených priestupkov príslušníci MsP postupovali striktné podľa citovaného zákona a každý priestupca musel zaplatiť pokutu v blokovanom konaní.

MsP upozorňuje, že aj počas roka 2022 bude venovať zvýšenú pozornosť zabezpečovaniu verejného poriadku v meste, nekompromisne bude postihovať každé takéto porušenie zákona.

Mgr. Adrian Begáň,
náčelník MsP Rajec
Snímka: archív MsP

ODDELENIE VÝSTAVBY A ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V ROKU 2021

Oddelenie investičnej výstavby a životného prostredia aj v roku 2021 pracovalo v oblastiach nakladania s majetkom, investičnej výstavby a projektovej prípravy, životného prostredia, najmä odpadového hospodárstva, správy bytového fondu, územného plánovania a stavebného poriadku.

Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Rajci dňa 25. 3. 2021 boli schválené Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Rajec. Je to základný dokument, ktorý upravuje podmienky a postup pri prenájme alebo predaji majetku mesta. Prílohou dokumentu je žiadosť o predaj/prenájom/zámenu majetku, ktorej správne vyplnenie a podanie zefektívni proces spracovania žiadosti. Dokument je zverejnený na webovom sídle mesta v sekcii Hospodárenie mesta.

Investičná výstavba v roku 2021 začala výstavbou klientskeho centra v budove MsÚ, v ktorom boli zriadené pracoviská mestského úradu ako pokladňa, podateľňa, matrika, stavebný úrad, ale aj pracoviská úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a pracovisko dokladov. Krátko po dokončení klientskeho centra bola ukončená rekonštrukcia mestskej knižnice. Pri zachovaní podlahovej plochy knižnice boli zmenou členenia priestorov a výmenou podlahových krytín vytvorené nové priestory, vybavené jednotným funkčným

zariadením. Po letnej príprave boli na jeseň zahájené viaceré stavby. V areáli evanjelického cintorína bol vybudovaný nový chodník o celkovej dĺžke cca 57 metrov, nakoľko ten pôvodný bol značne porušený koreňmi zákonom chránenej lipy. Na Námestí SNP bol obnovený pamätník a pamätná tabuľa venovaná obetiam II. svetovej vojny. Betónové časti pamätníka boli otriskané vodou a opravené rýchlovysprávkovou maltou. Kovové časti boli obrúsené a opatrené novými nátermi. V septembri bola zahájená očakávaná rekonštrukcia rozostavanej športovej haly na Kukučínovej ulici. Predmetom rekonštrukcie sú najmä interiérové práce ako murovacie a inštalačné práce, komplexné úpravy povrchov a priestorov. Stavebné práce budú ukončené v januári. Po kolaudácii budú verejnosti prístupné priestory tržnice, malých prevádzok, verejných toaliet i viacúčelový priestor so zázemím vhodný pre športové aktivity. Rovnako na jeseň bola zahájená výstavba multifunkčného ihriska v areáli Základnej školy na Lipovej

ulici. Škola, ale aj verejnosť získava ihrisko o rozmeroch 20x40 metrov s umelým vodopriepustným polyuretánovým povrchom, ktoré bude určené napr. pre volejbal, streetball, tenis, hádzanú, malý futbal. Súčasťou športoviska je oplotenie a osvetlenie. V zimnom období boli práce prerušené z dôvodu nevhodných klimatických podmienok. Stavba bude pokračovať v roku 2022. V roku 2021 sa mestu nevyhli ani havarijné situácie, ako porucha teplovodu v areáli Materskej školy na Ulici obrancov mieru, ktorú nasledovala porucha obidvoch plynových kotlov v kotolni tejto škôlky. V krátkom čase boli vybudované dve samostatné kotolne v pavilónoch materskej školy, čím bola zabezpečená jej prevádzka s minimálnymi obmedzeniami. V rámci naplňovania stratégie nakladania s odpadmi boli v závere roka 2021 vybudované dve uzamykateľné stojiská pre nádoby na odpad. Pre realizáciu stojísk bola zvolená oceľová montovaná konštrukcia, opláštená dizajnovými panelmi, s dverami na elektrický zámok pre obyvateľov bytových domov a segmentovou bránou pre manipuláciu s nádobami zberovou spoločnosťou.

Projektová príprava je dôležitou súčasťou investičnej výstavby. Okrem projektov pre investície realizované v roku 2021 boli v spolupráci s referátom regionálneho rozvoja pripravené projektové dokumentácie ako príloha žiadostí o dotácie. Boli to napr. projekty „Zníženie energetickej náročnosti budovy MsÚ v Rajci“, „Zvýšenie kvality služieb v Kultúrnom dome v Rajci“ či „Výstavba cyklistickej infraštruktúry v areáli ZŠ Lipová 2, Rajec“.

Referát stavebného poriadku je jedným z pracovísk, ktoré sú súčasťou klientskeho centra, a poskytuje svoje služby stavebníkom z dvanástich obcí Rajeckej doli-

Oprava kotolne v MŠ

ny. Individuálne konzultácie sú možné po telefonickom dohovore s pracovníčkami referátu.

Referát životného prostredia sa venoval najmä naplňaniu „Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Rajec na roky 2020 – 2030“, ktorú prijalo mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí v decembri 2020. Začalo sa zavádzaním triedeného zberu odpadov na cintorínoch na území mesta. V júli bol spustený evidenčný systém ELWIS pre zber dát o množstve separovaných zložiek odpadov, plastov a kovov, z domácností v rodinných domoch. Od januára 2022 je evidencia prostredníctvom QR kódov rozšírená na všetky druhy separovaných zložiek odpadov a komunálneho odpadu z domácností v individuálnej bytovej výstavbe. Získané dáta umožnia adresnejšie určenie poplatkov za zber a likvidáciu odpadov, čo zabráni nekontrolovateľnému nárastu týchto poplatkov. Nová stratégia si vyžiadala aj zmenu systému zberu komunálneho odpadu. V decembri boli zakúpené 60, 120 a 240 litrové nádoby na zber komunálneho

Práce na multifunkčnom ihrisku

odpadu od rodinných domov. Tieto boli opatrené QR kódmi a v spolupráci s Technickými službami mesta Rajec distribuované do domácností. V roku 2021 si mesto splnilo zákonnú povinnosť zberu a likvidácie biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z komplexnej bytovej výstavby. Pri bytových domoch bolo rozmiestnených 32 nádob určených na zber kuchynského odpa-

du. Počet nádob sa bude zvyšovať priamoúmerne s ochotou obyvateľov triediť tento druh odpadu, a tým znížiť množstvo zmesového komunálneho odpadu, ktorého likvidácia je finančne náročná a tvorí značnú časť poplatku za odvoz a likvidáciu odpadov.

Ing. Ivana Bahledová,
vedúca OIVaŽP MsÚ Rajec
Snímky: archív MsÚ

ZMENA VÝVOZU KOMUNÁLNEHO ODPADU

V ROKU 2022

1.) občania - **RODINNÉ DOMY:**

- vývozný deň: **STREDA,**
- od 01.05. do 01.10.: 1x za týždeň v termíne,
- od 01.10. do 30.04.: 1x za dva týždne v termíne.

2.) občania – **BYTOVÉ DOMY:**

- vývozný deň: **ŠTVRTOK,**
- 1x za týždeň.

3.) **PRÁVNICKÉ OSOBY:**

- vývozný deň: **ŠTVRTOK,**
- podľa rozpisu 1x za týždeň alebo 1x za dva týždne.

VRECOVÝ ZBER PLASTOV, TETRAPAKOV A KOVOVÝCH OBALOV

V RODINNÝCH DOMOCH V ROKU 2022

*Pred vyhodnením
odpad
zdeformujte.*

- 7. 1. 2022** (piatok)
- 4. 2. 2022** (piatok)
- 4. 3. 2022** (piatok)
- 8. 4. 2022** (piatok)
- 6. 5. 2022** (piatok)
- 3. 6. 2022** (piatok)
- 1. 7. 2022** (piatok)
- 5. 8. 2022** (piatok)
- 2. 9. 2022** (piatok)
- 7. 10. 2022** (piatok)
- 4. 11. 2022** (piatok)
- 2. 12. 2022** (piatok)

Plasty, petflaše a tetrapaky dávajte do vriec zdeformované, vrecia označte QR kódmi a vyložte ich na verejné priestranstvo **do 6.30 ráno.**

SKONČILO REŠTAUROVANIE JUHOZÁPAD

V tomto roku sa realizovaním ďalšej, už 5. etapy reštaurovania fasády a jej návratom do jednej z krásnych historických etáp tohto úžasného svedka vekov dosiahla kompletná obnova fasády Kostola sv. Ladislava v Rajci.

Piata etapa obnovy fasády a návratu k renesančnej podobe tejto najstaršej pamiatky v Rajci sa venovala juhozápadnej fasáde a západnému vstupu. Po ukončení výtvarne najbohatšej južnej fasády nasledovala časť, ktorá na prvý pohľad vyzerala ako veľmi jednoduchá, ale, ako zatiaľ všetky etapy, skrývala aj ona svoje prekvapenia. Na tejto časti fasády sa nám, žiaľ, nezachovali žiadne fragmenty podstrešného šablónového pásu ani nárožného kvádrovania, no po skúsenostiach z predošlých etáp sme pristúpili k rovnakému postupu ako na už hotových častiach. Po odstránení časti hmôt omietok pomocou sanačnej frézy, aby sa vymodelovala plocha a imitovala tak ručné spracovanie, boli omietky doplnené a povrch

zagletovaný, pretože pôvodné renesančné omietky boli remeselne spracované hladným.

Počas prípravy fasád na malovanie bol skúmaný obsah historických fotografií dochovaných v kronike domus miestneho farského úradu. Na fotografiách z 80. rokov je viditeľný nielen neutešený stavebnotechnický stav posledného reštaurovania zo 60. rokov, ale aj silná degradácia omietkových a farebných vrstiev. Okrem tohto stavu však nášmu oku neuniklo ani iluzívne riešenie nárožného kvádrovania, ako aj malovaného lemu vstupného otvoru západného vstupu. Historické fotografie nám umožnili realizovať rekonštrukciu tejto časti renesančnej fasády. Sme vďační neznámemu autorovi, ktorý

zachytil tieto detaily pre kroniku, aby tak dokumentoval potrebu opravy fasády. Po deväťdesiatych rokoch, kedy prebehla posledná obnova a väčšina týchto vzácnych originálov sa navždy stratila – bola odstránená, dnes by sme nemali žiadne podklady na takúto obnovu a kostol by zrejme zostal iba vo veľmi jednoduchej podobe.

Už som spomínal, že každá etapa obnovy mala svoje prekvapenie, nebolo inak ani v tejto etape. Počas reštaurátorského výskumu v roku 2015 bol v sonde juhozápadného okna nájdený fragment výtvarnej výzdoby vnútro-okenej lunety v čierno-bielo-okrovej farbe. Počas odkryvu tohto miesta došlo k nálezu fragmentu plastickej výzdoby okenného otvoru. Bolo to pre nás veľkým prekvapením!

ADNEJ FASÁDY KOSTOLA SV. LADISLAVA

Ľím napriek tomu, že vo vnútri kostola takúto výzdobu máme zachovanú a kompletne reštaurovanú nad panskou emporou. Tento typ výzdoby je unikátom. Rajecký kostol v historickom období prvej renesančnej prestavby z gotickej trojlodnej baziliky na sálový typ s plochým stropom (zaklenutie klenbami prichádza až v nasledovnej renesančnej prestavbe) bol skutočným klenotom, ukazujúcim pokrokový vkus a renesančný model halového priestoru s vysokými oknami, presvetľujúcimi priestor, ktoré pretínali vnútorné drevené maľované empory. K tejto etape sa hrdo hlásil aj náš tohoročný nálež. Po celkovom odkryve sme videli hornú časť mnohouholníkového otvoru v nariadennej hmote dvojokna, podobného ako v interiéri. Po konzultácii s metodikom KPU Žilina Mgr. Vladimírom Majtánom a Mgr. Jankou Pieckovou, ktorí majú nad reštaurovaním dozor, bolo rozhodnuté, že sa pokúsime na základe dochovaného fragmentu zrekonštruovať celý plastický zdobný prvok v analógii s vnútorným. Rozdiel medzi oknami bol v tvare zdobného otvoru, kým v interiéri je kosoštvorec, tu sme uvažovali nad päťholníkom, ale po obkreslení a vyskladaní tvaru sme dospeli k deväťhol-

níku. Po skonzultovaní nákresov v mierke 1:1 bola schválená hmotová rekonštrukcia a začalo sa s realizáciou. Samotný prvok v okne bol v histórii vyrobený z omietky na tufovom základe. (tuf – porézny vápenec, ktorý sa ľahko opracováva kresaním). My sme sa rozhodli realizovať hmotovú rekonštrukciu vybudovať v omietke na kovovej armatúre. Kovová armatúra bola kotvená do sekundárnych omietok a na ňu následne bola aplikovaná vo vrstvách jadrová omietka, z ktorej sme vytvarovali hrubú hmotu plastického prvku. Následne bola nanosená jemná omietka, ktorá presne definovala tvar. Na povrch bol nanosený glet, ktorý doplnil hmotu o rekonštrukciu vápenných náterov. Následne bola vykonaná retuš, ktorá doplnila chýbajúce časti iluzívnej maľovanej vitráže.

Táto etapa predchádza poslednej a najdôležitejšej časti, ktorou je reštaurovanie fasády telesa veže kostola. 6. etapa by sa mala realizovať v budúcom roku 2022 a je najväčšou a aj najnáročnejšou etapou, pretože plocha fasády je cca 600 m² a výška veže 24 m. Samotné lešenie, ako aj reštaurovanie bude finančne náročné, ale keďže ide o dominantu mesta viditeľnú zo širokého okolia, je potrebné realizovať povrchovú

a farebnú rekonštrukciu, aby sa tak dopovedala celková obnova plášťa kostola. Teraz je teleso veže cudzie k už reštaurovaným častiam fasády. V budúcej etape bude omietka upravená rovnakým spôsobom ako v predošlých etapách. Čo nás čaká ohľadom výzdoby veže, napovedá opäť historická fotografia, na ktorej je vidieť farebné riešenie renesančných dvojokien, podstrešný pás a nárožné kvádrovanie. Úprava ostatných okenných otvorov bude overená na mieste po postavení lešenia. V tejto etape je potrebné prehodnotiť aj okenné výplne – žalúzie ako aj všetky klampiarske prvky, ktoré sa významne podieľajú na životnosti fasády. Zle vykonané klampiarske práce môžu hotovú prácu znehodnotiť po pár rokoch – stekaním vody.

Po postavení lešenia bude možné preveriť aj stav strešnej krytiny, ako aj drevených častí a ciferníkov vežových hodín. Krása takto opravej veže sa bude skvieť svojou výzdobou a belosťou doďaleka a bude živým svedectvom histórie tohto starobylého mesta Rajec.

Reštaurátorské práce sa realizovali vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR, zbierkam veriach a príspevku mesta Rajec.

Mgr. art. Miroslav Slúka

Snímky: archív autora článku

MŠ OBR. MIERU: ŠPORTOM PRE ZDRAVIE

V zdravom tele zdravý duch! Veľmi známe a výstižné motto. Preto sa snažíme už od útleho detstva deťom vštepiť, prečo je pohyb a šport dôležitý. Hlavne to, že športovanie je veľmi dôležitou aktivitou práve v tomto období.

Vnáša nám do života systematickosť, pevnú vôľu, cieľavedomosť, kondíciu i emócie. Učíme deti chápať, že pohybom si posilňujeme imunitu. Preto, tak ako po minulé roky, aj tento rok sme sa zapojili do Európskeho týždňa športu #beactive, ktorý organizuje Národné športové centrum. Táto kampaň nabáda ľudí k zdravšiemu a aktívnejšiemu životnému štýlu. Ľudia sa do nej môžu zapojiť rôznymi pohybovými aktivitami. My sme sa tento rok rozhodli pre spoločnú turistickú vychádzku. Turistiky sa zúčastnilo takmer 60 detí z celej škôlky. Deti sa veľmi tešili, že trávili čas na čerstvom vzduchu, zvládali rôzne prírodné prekážky a spoznávali okolie Rajca.

Po zvládnutí náročnejšej turis-

tiky deti v škôlke čakala odmena. Najstaršie deti získali ako dar tričká, ktoré využívajú na každodenné ranné cvičenie v materskej škole. Veľmi sa im potešili.

Dúfam, že o rok sa opäť zúčastníme takejto príjemnej akcie a urobíme niečo pre seba a pre

svoje zdravie. A to, že nás na záver zastihlo pár kvapiek dažďa, nikomu neubralo na nálahe, ale, naopak, sa tento deň stal nezaobhnutelným zážitkom.

Michaela Časnochová,
MŠ Obr. mieru
Snímka: archív školy

MŠ OBR. MIERU: DEDUŠKOVE VIANOCE

Kde bolo, tam bolo, bolo to v materskej škole. A čo tam bolo? Bol tam domček. Aký domček? Domček deduška Večernička.

Rozprávkový začiatok nie je náhodný. Naozaj sme sa s príchodom prvých decembrových dní cítili na našom školskom dvore ako v rozprávke. Túto ilúziu vyvolala prekvapivá nádielka prvého snehu, ktorá priniesla veľkú radosť našim najmenším. Sneh prikryl aj obnovenú drevenú chalúpku deduška Večernička. Pre nás to znamenalo, že nadišiel čas, aby sme pripravili deťom krásne Deduškov Vianoce priamo vo vnútri domčeka. Naším zámerom bolo vytvoriť identickú podobu dávnych Vianoc, a tým umožniť deťom spoznať rôznorodé vianočné tradície. Všetky nápady boli vítané. Do príprav sa zapojili zamestnanci, deti, rodičia. Svoj podiel pomoci priložilo aj oddelenie kultúry a Cenzuálne spolujateľstvo Rajec.

V malej a útulnej chalúpke si

našiel svoje miesto živý vianočný stromček aj prestretý štedrovečerný stôl. Všetko v jednoduchosti a skromnosti, tak, ako to bolo v minulosti samozrejme. Súčasťou výstavy boli aj vianočné ozdoby,

vyrobené z rôznych materiálov. Nechýbal adventný veniec, betlehem, oplátky, med, orechy, jablká či sušené huby. Voňavé medovníčky pripravili deti počas vzdelávacej aktivity. Táto zaujímavá expozícia bola sprístupnená v popoludňajších hodinách počas predvianočného týždňa. Deti z našich štyroch tried ju navštívili niekoľkokrát v sprievode učiteliek, ale aj rodičov, súrodencov a starých rodičov. A keďže je opakovanie matkou múdrosti či dokonca jednou z didaktických zásad, naučili sa toho o Vianočiach naozaj dosť.

Deduškov domček bude celú zimu strážiť snehuliak, ktorého pre škôlkarov vyrobil šikovný Jakubkov otecko. Aj to je jeden z pekných príkladov ústretovosti rodičov k skrášleniu školského prostredia.

Za nevšedné prežitie predvianočných dní v Materskej škole na Ul. obrancov mieru ďakujeme všetkým, ktorých oslovila výzva Deduškových Vianoc!

Jana Demeterová,
riaditeľka MŠ
Snímka: archív školy

ZUŠ: ÚSPECH V CELOSLOVENSKEJ SÚŤAŽI EKOPLAGÁT A MAĽOVANIE V TESCO

Situácia, v ktorej sa celá naša spoločnosť nachádza, je neľahká. Každý z nás pociťuje na sebe rôzne dopady tejto zvláštnej doby. Myslíme si však, že aj v neľahkých časoch sa dajú nájsť dobré a povzbudzujúce správy. Nás v ZUŠ Rajec teší, že za nimi stoja práve vaše deti.

Jedným z príkladov je každoročná vianočná výzdoba rajeckého Tesca. Vo štvrtok 2. decembra 2021 žiaci z našej školy za dodržiavania hygienických opatrení pomohli svojimi vianočnými umeleckými výtvarmi skrášliť priestory tohto obchodného domu a opäť mu tak vdýchli tú pravú sviatočnú atmosféru. Námety výzdoby sa každoročne obmieňajú. Tentokrát prácam dominuje pocta rajeckému rodákovi – významnému predstaviteľovi slovenskej výtvarnej moderny Vladimírovi Kompánkovi. Pozorné oko si však nájde medzi malbami aj klasické vianočné motívy, aj známe miesta z Rajeckej doliny – betlehem v Rajeckej Lesnej, malofatranské končiare alebo Čičmany. Ďakujeme všetkým zúčastneným (Nikola Uričová, Sofia Uhliariková, Nina Bellanová, Lara Žuffová, Dominika Harantová, Mária Šáleková, Katarína Šáleková, Natália Dubravková, Petra Dubeňová, Lenka Babulová a Marko Tepličanec) za ich ochotu prísť a pracovať v chladnom počasí! Naše podakovanie patrí rovnako aj vedeniu a zamestnancom Tesca za ich opätovné pozvanie, sladkú odmenu a skvelý čaj na zahriatie mladých výtvarníkov. Dúfame, že umelecké výtvary našich žiakov zaujmú návštevníkov obchodného domu a sprijemnia im chvíle pri predvianočnom nakupovaní.

Ďalšou, mimoriadne radostnou správou je aj tá, ktorá k nám dorazila v týchto dňoch z celoslovenskej výtvarnej súťaže EKOPOSTER. Túto súťaž každoročne vyhlasuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a organizačne zabezpečuje mesto Trstená. V skutočne silnej konkurencii 299 škôl a 2004 žiakov naša ZUŠ obstála viac než dobre. Až tri skupiny žiakov získali cenu poroty. Prvou ocenenou dvojicou boli Timotej Matejko a Marcel Cep. Ďalšou sú Michal Židek a Anett Macáková. Poslednou úspešnou skupinou je trio Tobiáš Jonek, Ľubica Rybárová a Alexan-

dra Dubravková. Aby toho nebolo málo, dvojica Adam Filo a Margaréta Macková získali vo svojej vekovej kategórii skvelé 1. miesto. Srdečne blahoželáme! Rovnako ďakujeme všetkým žiakom, ktorí sa do súťaže zapojili a dôstojne reprezentovali našu školu.

Aj tento fakt potvrdzuje skutočnosť, že deti z Rajeckej doliny sú veľmi talentované. Nás, pedagógov rajeckej ZUŠ, mimoriadne teší, že môžeme s takýmito žiakmi pracovať a posúvať ich v ich snažení dopredu. Veríme, že sa čo najskôr vrátíme do škôl k bežnému prezenčnému vyučovaciemu procesu. V mene všetkých pedagógov našej školy vás však chcem uistiť, že sa snažíme odovzdať vašim deťom maximum aj v týchto neľahkých chvíľach. Napríklad počas dní, kedy bol okres Žilina v bordovom zafarbení školského semaforu, sme sa snažili využívať všetky dostupné riešenia. Žiakov z odborov skupinovej výučby sme vzdelávali prostredníctvom individuálnych konzultácií. Týmto spôsobom, akokoľvek to bolo pre pedagógov náročné, sme chceli v najväčšej miere udržať osobný kontakt učiteľa so žiakom. Po úplnom uzavretí škôl sme prešli na distančné štúdium. Počas tejto

doby plnej výziev pristupujeme k našim povinnostiam tak, aby sme minimalizovali negatívne učenia na diaľku. Využívame pritom každú možnosť zapojiť deti do aktivít, na ktoré boli zvyknuté počas bežného (prezenčného) vyučovania.

V mene celej školy prajem obyvateľom Rajca požehnané a pokojné vianočné sviatky a úspešný štart do nového roku 2022.

PaedDr. Marián Remenius,
riaditeľ ZUŠ Rajec
Snímky: archív školy

65. VÝROČIE ZRIADENIA GYMNÁZIA

Vážení čitatelia, okrúhle jubileá sú dôvodom nielen na oslavu, ale aj na to, aby sme sa obzreli späť do minulosti, v ktorej nájdeme aj východiská pre budúcnosť. Oslavy 60. výročia založenia školy boli pre nás impulzom k hlbšiemu zamysleniu.

Chceli sme reagovať na aktuálnu spoločenskú situáciu a demografický pokles. Uvažovali sme o tom, aký benefit pridať k nášmu vzdelávaniu. Rozhodli sme sa pre jazykové vzdelávanie, bilíngválne štúdium, slovensko-ruské. A tak v septembri školského roka 2019/2020 prekročili bránu našej školy prví žiaci tohto nového študijného odboru – slovensko-ruskej bilíngválnej sekcie. Jeho otvorenie a rozvíjanie nie je jednoduché. Verím však, že s odbornou zdatným, pracovitým a lojálnym kolektívom zamestnancov privedieme našich teraz už tretiatkov k úspešnej maturite a jazykovým štátniciam. Zároveň nám je ľúto, že v tomto školskom roku budú maturovať poslední žiaci klasického gymnázia. Spoločenská požiadavka nám však nedovoľuje pokračovať v tomto študijnom odbore.

Čas je neúprosný. Je za nami ďalších päť rokov života školy. Sú to roky plné poznania, zážitkov, tradičných i nových aktivít školy v oblasti vedomostnej, kultúrnej, športovej i charitatívnej. Sú to rôzne príbehy, úspechy, projekty, ocenenia, spomienky, stretnutia, tváre i mená. To všetko sa skrýva v kronike školy

ako svedectvo o vzdelávaní a dozrievaní našich žiakov v úspešných absolventov, ktorí spolu so svojimi učiteľmi vytvárajú jej históriu.

Vzdelanie – brána do života. To sú slová, ktoré nás i vás vítajú pri vstupe do budovy nášho gymnázia. Vyjadrujú víziu školy, ktorá nám učiteľom dáva pocit zmysluplnosti, zodpovednosti a sily pokračovať v práci i v podmienkach, ktoré nie sú optimálne. Pevne dúfam, že i naďalej dokážeme viesť našich žiakov tak, aby srdcom a rozumom boli dôstojnými nasledovníkmi predošlých generácií.

Za 65 rokov existencie školy patrí vďaka všetkým pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom, ktorí v nej nechali čas svojho ja. Svojím obetavým prístupom, tvorivou pracovnou atmo-

sférou a dôverou v osobnostný rast žiaka nás viedli k spoločným úspechom. Moje poďakovanie patrí aj všetkým rodičom, priateľom školy a sponzorom, ktorí nám pomáhajú skvalitniť výchovno-vzdelávací proces, budovať dobré meno školy na tejto dlhej a náročnej ceste.

Pri tejto príležitosti chcem odovzdať našim žiakom odkaz známeho francúzskeho filozofa Michela de Montaignea: „Musíš sa mnoho učiť, aby si poznal, ako málo vieš.“

RNDr. Henrieta Melišová,
riaditeľka školy
Snímka: archív školy

NAŠE GYMNÁZIUM POVAŽUJEM ZA GYMNÁZIUM PRE VYVOLENÝCH, PRETOŽE...

„... sme sa tu našli, všetci spolu. Neskutočne veľa možností na to zlepšovať sa. Veľká rodina plná lásky.“

(Sara Jakubíková)

„... sa naň nedostane príliš veľa ľudí ako na iné stredné školy. Dalo mi možnosť študovať niečo, čo milujem, mám k tomu vzťah a využijem to, keď skončím stredoškolské štúdium. Jazyky, takú pre ľudí malú, no pre život krásnu a veľkolepú vec.“

(Dominika Randíková)

„... sa sem nedostane len tak ‚niekto‘, musí ho baviť ruština a keď sa sem už dostane, neobahuje to. Perfektné prostredie, učitelia, spolužiaci.“

(Ján Repáň)

„... máme možnosť rozvíjať svoje záujmy. Môžeme sa venovať tomu, čo nás baví a byť ‚odmenení‘. Gympel nám dáva priestor na rozvíjanie či už študijných predpokladov, alebo aj tých osobných! Je to miesto, kde získaš veľa a nebudeš ľutovať.“

(Lucia Kopincová)

„... nie je nás tam veľa a sme jedna veľká rodina, všetci sa poznáme. Študujem, čo ma baví, do školy vstávam s úsmevom a teším sa na každý jeden deň.“

(Simona Mihalcová)

MŠ MUDROCHOVA: MIKULÁŠ

Tak ako každý rok, aj tento rok k nám, do Materskej školy na Mudrochovej ulici v Rajci, zavítal 6. decembra Mikuláš.

Prišiel sám, pretože jeho pomocníci mali teraz pred Vianocami veľa práce. Všetky deti, od prváčkov po malých piatačikov, mu zaspievali krásne piesne, ktoré ich naučili pani učiteľky. Mikuláš dal každému dieťaťu balíček plný sladkostí, dokonca aj pani učiteľky dostali medovníčky. Všetci sa mu pekne poďakovali.

Aj na ďalší rok sa veľmi tešíme na príchod Mikuláša.

Mgr. Bc. Lenka Slyšková,
MŠ Mudrochova
Snímka: archív školy

DOZNIEVAJÚCE DNI PREDVIANOČNÉ V ZÁKLADNEJ ŠKOLE NA LIPOVEJ ULICI

Ešte v nás cvendží sila Vianoc, ale dajme šancu aj realite novoročných dní. Nech sú pre všetkých zdravé, plné pohody, radosti a pokoja. Pre školákov je január časom polročného hodnotenia ich práce.

Pre niektorých skutočná drina – a skvelé výsledky, pre niektorých ťažká povinnosť – a práca navyše, pre niektorých zloba v ich živote... Ale verte, že škola nie je len miestom, kde sa školáci „trápia“, ale aj dielňou ľudskosti. Aj učiteľia hľadajú cesty, ako nastaviť školské zrkadlo tak, aby sme sa v ňom videli pekne a cítili sa pritom príjemne.

Predvianočný čas aj v tomto roku poznačila pandémia. Popri prezenčnom vyučovaní prebiehalo aj dištančné. V škole si tento čas žiaci IV.A spríjemnili rozvíjaním matematickej gramotnosti v praxi. Vytvorili si vlastný E-SHOP (škoda, že nemohla byť skutočná vianočná burza). Žiaci si s triednou učiteľkou pripravené výrobky odfotili, určili ceny a ponúkli na predaj prostredníctvom internetových objednávok. E-SHOP sa podaril. Záujem bol veľký a pre štvrtákov to bola výborná skúsenosť pre budúci praktický život. Okrem iného si štvrtáci vyskúšali aj tzv. rovesnícke učenie. Pripravili im ho staršie školáčky pod vedením p. uč. Marty Fraštiovej. Boli to ukážky prvej pomoci pri zlomeninách. Okrem prezentácie prebehol aj praktický výcvik, kde si žiaci vyskúšali znehybňovanie končatín a obväzovú techniku.

V školskom on line kole mate-

matickej pytagoriády boli úspešní deväti tretiaci a deväti štvrtáci. Druhostupniari ešte stihli aj okresné kolo technickej olympiády pod taktovkou p. uč. Aleiny Luptákovovej. Uskutočnilo sa, samozrejme, online (slovo, ktoré sa rozhodne zaradilo medzi najpoužívanejšie slová v roku 2021). Bodovali chlapci. Dominik Macák (VII.A) získal vo svojej kategórii 12. miesto a Oliver Papala (IX.B) s Jánom Vríčanom (IX.C) v súťaži dvojíc obsadili 10. miesto.

Za pár dní budú školáci držať v rukách polročné hodnotenia svojej práce. Všetci si prajeme, aby ich toto hodnotenie posúvalo dopredu a bolo hncím motorom do ich budúcnosti. Zároveň si však uvedomujeme, že nikdy neboli tieto predsavzatia také náročné, ako ich vytvorila dnešná doba.

Mgr. Marcela Orlinská,
Mgr. Jana Paulinyová
Snímka: archív školy

KSŠ: VO VÍRE ADVENTU

Žijeme zvláštnu dobu a jej dopady sa nevyhli ani našej škole. Našťastie či chvalabohu, sme od septembra nemuseli ani raz zatvoriť všetky triedy.

Veríme, že aj vďaka zodpovednému prístupu pedagogického zboru k vlastnému zdraviu aj zdraviu detí, ktoré nám boli zverené, a tiež vďaka zodpovednosti rodičov sme aj počas najhorších pandemických čísel zatvárali len jednotlivé triedy. Prvá aj druhá vlna nás však už vycvičila, a tak nikto nemal problém prejsť na istý čas na dištančné vyučovanie. Niektorí z nás si dokonca vyskúšali už aj hybridné vzdelávanie - časť detí sa učila v triede, ďalšia bola pripojená z domu. A hoci dištančné vzdelávanie nikdy neprekoná osobný kontakt učiteľa a žiaka, aj deťom v karanténe sme sa snažili ponúknuť plnohodnotný výklad a precvičovanie učiva. Veľkými pomocníkmi sú nám už pár rokov MS Teams a Edupage. Veríme, že žiaci nevypadli z rytmu a čas strávený doma využili zmysluplne.

Počas posledných mesiacov sa deti zapájali aj do školských a okresných kôl rôznych olympiád - technickej, slovenčinárskej, anglickej, pytagoriády. Kým v niektorých predmetoch pre-

behli len školské kolá, v Olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry sa v okresnom kole náš žiak Samko Kšiňan umiestnil na krásnom 3. mieste a Filip Jakubes so Šimonom Dobešom v Technickej olympiáde obsadili 7. miesto.

Nežijeme však len učením. Napriek všetkým obmedzeniam sa snažíme deťom čas v škole spríjemniť rôznymi aktivitami. Advent sme začali posviacaním adventných vencov pre jednotlivé triedy. Vstup do školy každé ráno deťom spríjemňovalo svetlo sviec rozmiestnených po chodbách.

Mikuláš nás tiež tento rok neobišiel. Prešiel po všetkých triedach, rozdal malé darčeky, vypočul si básničky a pesničky od najmenších. S tými, ktorí boli v karanténe, sa spojil online. A darčeky na deti počkali. Aby nám bolo veselšie, deti aj učitelia sa dohodli, že v mikulášsky deň si oblečú niečo červené, aby tak celý deň mysleli na sv. Mikuláša.

Tento rok nám príroda nadelila už v decembri aj snehová nádielku, ktorú bolo treba náležite využiť. Deti si priniesli sane, boby

a lopáre a svoju energiu si riadne vybili na kopci.

Vôňu očakávaných Vianoc si naplno vychutnali deti na hodnách náboženstva. Pani učiteľka s nimi piekla vianočné oblátky. Deti v štyroch oddeleniach ŠKD si zasa vyskúšali zdobenie medovníčkov či výrobu sviečok z včelieho vosku. Bolo tiež treba napísať vianočné pozdravy či listy Ježiškovi (pre istotu). Žiaci si tak pripomenuli nielen zmysel Vianoc, ale aj ľudové zvyky a tradície a deti tiež zažili pocit úspechu z vlastnej tvorby.

Posledný deň školského vyučovania mali v réžii naše šikovné pani asistentky (len pre info - máme ich 7). Pre mladšie deti si prichystali adventné dielne, počas ktorých si naozaj každý mohol vyskúšať nejakú tvorivú činnosť či ochutnať plody svojej námahy. Aj touto aktivitou preukázali svoju šikovnosť a kreativitu, ktorou pomáhajú deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Tešíme sa na nové výzvy a aktivity, ktoré nám prinesie rok 2022.

Kolektív KSŠ

Snímka: archív školy

Informácie z Cenzuálu

Opätovne aj v tomto roku vás budeme prostredníctvom mesačníka Rajčan informovať o aktuálnom dianí v pozemkovom spoločenstve Cenzuál Rajec, ktorého spolujiteľmi je veľa obyvateľov Rajca a okolia a samotné mesto Rajec je najväčším spolujiteľom.

V mesiaci november sa uskutočnilo riadne zasadnutie výboru dňa 24. novembra 2021 aj za účasti člena DR. Ako obvykle, po kontrole plnenia úloh sa na zasadnutí výboru prerokovali aktuálne výrobné-ekonomické otázky, kde sme boli predsedom a ekonómkou informovaní o plnení plánovaných úloh. Ako spoločne konštatovali, aj napriek objektívnym problémom, úlohy sa plnia a je reálny predpoklad splnenia plánu ku koncu roka. Výbor uvedenú informáciu zoberal na vedomie a poďakoval všetkým pracovníkom za vykonanú prácu. Výbor tiež riešil inventarizáciu hospodárskych prostriedkov, keď bola stanovená inventarizačná komisia, zložená z členov výboru, a bola požiadaná DR o delegovanie svojich členov do tejto komisie. Samotná inventarizácia fyzicky prebehla 1. decembra 2021 a predmetom boli zásoby dreva, drevnej hmoty a výrobkov na stredisku Píla, MES a OM v lese. Na svojom zasadnutí výbor prerokoval aj veľa ďalších otázok, ako sú prenájmy pozemkov, predkupné právo a pod.

Na decembrovom zasadnutí

výboru, ktoré sa konalo 15. decembra 2021 formou „per rollam“ kvôli aktuálnej pandemickej situácii, bola prerokovaná v zmysle schváleného programu kontrola plnenia úloh, bol schválený plán zasadnutí výboru na

1. štvrtrok 2022. Výbor zoberal na vedomie výsledky inventarizácie a zaujal stanovisko k rôznym aktuálnym problémom. Jednalo sa najmä o prenájmy priestorov so spoločnosťou Lhodol, s.r.o., a Skládka odpadov Rajeckého regiónu – nová skládka v Šuji. Výbor tiež zoberal na vedomie, že práce v spoločenstve budú ukončené 22. decembra 2021 a nástup do práce bude 4. januára 2022.

Na záver zasadnutia prededa Cenzuálu poďakoval všetkým členom volených orgánov spoločenstva, zamestnancom, spolupracovníkom a obchodným partnerom za prácu počas celého roka 2021. Všetkým poprial šťastné a pokojné prežitie vianočných sviatkov.

Do nového roku 2022 želáme všetkým čitateľom veľa zdravia, šťastia a pracovných úspechov.

**Za výbor spoločenstva:
Ing. Karol Dobeš**

Narodili sa

Laura Sláviková – november
Pavol Králik – november
Máριο Bucha – december

Opustili nás

Anna Úradníková 1950 – 1.12.2021
Ján Zafka 1941 – 5.12.2021
Anna Halková 1943 – 6.12.2021
Mária Pažická 1946 – 14.12.2021

Uverejnené so súhlasom menovaných osôb alebo ich rodinných príslušníkov.

SPOMIENKA

*Do večnosti odišla si spať,
zaplakal každý, kto Ťa mal rád.
Odišla si, my zostali sme sami,
vždy budeš žiť v srdciach nás, ktorí
sme Ťa milovali.*

Dňa 20. decembra 2021 uplynulo
13 rokov odvtedy čo nás navždy
opustila manželka, matka a babka

Agnesa PEKAROVÁ.

S tichou spomienkou a láskou spomína
celá rodina.

POĎAKOVANIE

Materská škola na Mudrochovej ul. v Rajci by sa touto cestou chcela veľmi pekne poďakovať všetkým rodičom, ktorí sa aktívne zapojili do príprav balíčkov pre deti na Mikuláša, ďalej sponzorom KOFOLA, a. s., hračkárstvu EVA a v neposlednom rade manželom Tordovcom, ktorí usilovne už druhý rok balili mikulášske balíčky pre deti z našej materskej školy. Na záver by sme ešte chceli poďakovať Ing. Petrovi Pekarovi za dovoz a vybavenie živého stromčeka, ktorý skrášľuje pergolu materskej školy.

Ďakujeme a prajeme všetkým krásne vianočné sviatky, plné rodinnej pohody. Užite si ich hlavne v zdraví.

**Kolektív materskej
školy Mudrochova**

AKCIA -20% do 31.3.2022

RENOVÁCIA NEMECKOU TECHNOLOGIOU

VÁM PONÚKA ČISTÉ RIEŠENIE PRE VAŠE
STARÉ DVERE, ZÁRUBNE, VSTAVANÉ SKRINE
A KUCHYNSKÉ LINKY.

VŠETKO V ŠIROKEJ ŠKÁLE FARIEB A ŠTRUKTÚR.

Tel. **0907 422 113**

Web: www.renovovanie.szm.sk

CHCETE VEDIEŤ ČO SA DEJE V NAŠOM MESTE?

Mobilná **APLIKÁCIA RAJEC**
zdarma do vášho telefónu!

Formou bleskových správ budete informovaní
o výpadkoch prúdu, plynu či vody, organizovaných
športových či spoločenských akciách...

Aplikáciu **RAJEC** si môžete stiahnuť:

Google Play alebo **AppStore**

**ZBER ELEKTROODPADU
A ODPADU
S OBSAHOM ŠKODLIVÍN**

V ROKU 2022

25. 2. 2022 (piatok)

27. 5. 2022 (piatok)

26. 8. 2022 (piatok)

25. 11. 2022 (piatok)

Elektroodpad alebo odpad s obsahom škodlivín
(televízory, chladničky, elektrospotrebiče,
mobily, akumulátory, žiarivky, odpadové oleje,
chemikálie, farbivá a pod.)

vyložte počas týchto dní pred svoje domy
alebo vchody bytových domov **do 6.30 ráno.**

- **PODLAHY laminátové / vinylové**
- **INTERIÉROVÉ DVERE so zárubňami**
- **VSTAVANÉ SKRINE**

Vzorkovňa Veľká Čierna 79

0911 923 920

www.nabytok-rajec.sk